



MAJANDUS- JA  
KOMMUNIKATSIOONI-  
MINISTEERIUM

# Kogukonnaenergeetika ja taastuvenergia direktiiv EL 2018/2001

Energeetika osakond, Liisa Mällo  
12.06.2020

# Taastuvenergia arengut suunavad aktid

---



## EL tasand

Puhta energia pakett (kokku 5 dokumenti)

Taastuvenergia direktiiv EL 2018/2001

## Siseriiklik tasand

Energiamajanduse arengukava 2030+

Riiklik energia- ja kliimakava (olemuselt EE teatis Euroopa Komisjonile)

Energiamajanduse korralduse seadus



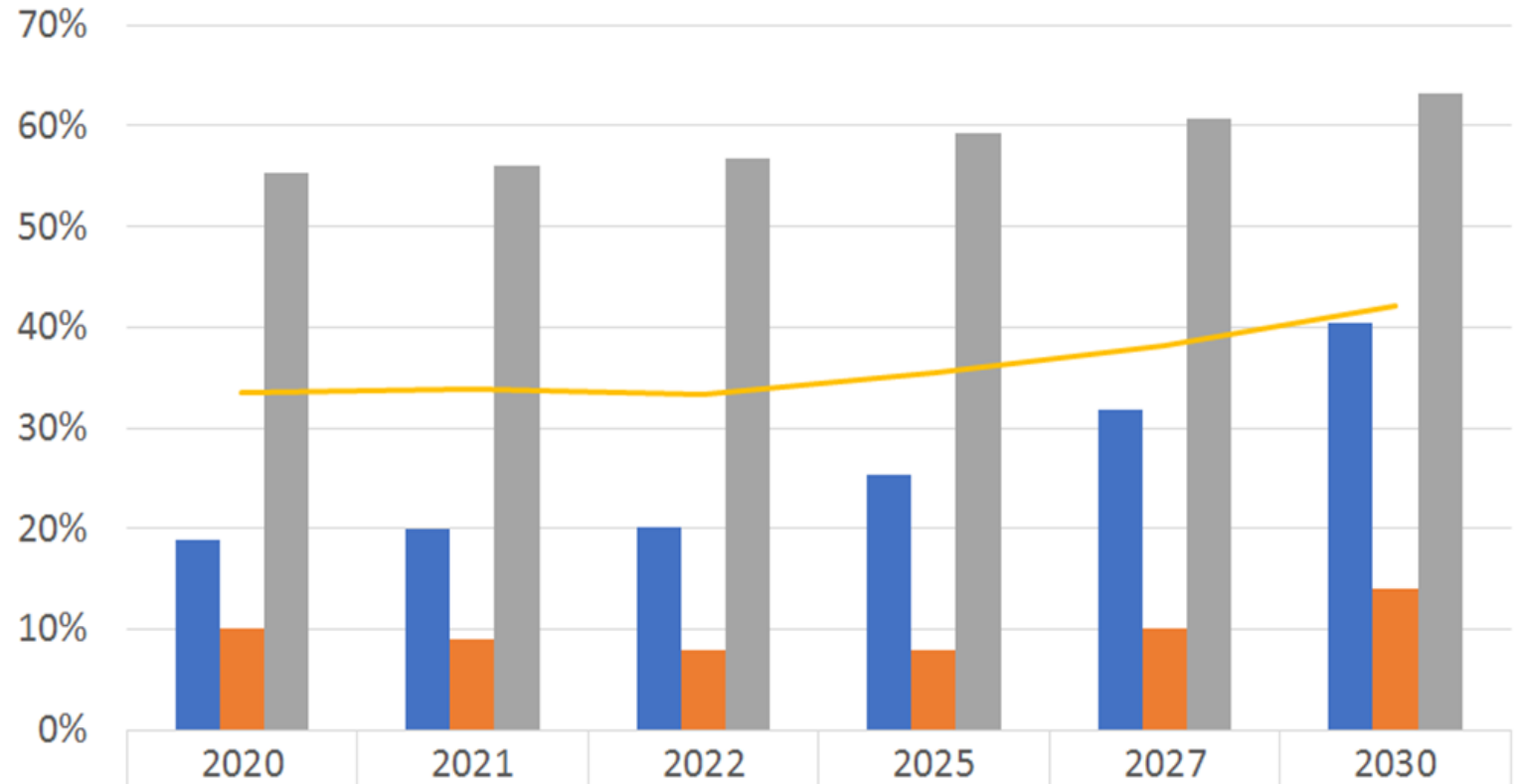
# Taastuenergia eesmärgid 2030

---

- **Taastuenergia osakaal summaarsest lõpptarbimisest peab aastal 2030 olema vähemalt 42%**
- Taastuvate transpordikütuste osakaal 14%
- Taastuvelektri osakaal 40%
- Taastuenergia osakaal soojusmajanduses 63%

NB! Eesmärkidest RED II vaates on siduvad vaid RES osakaal lõpptarbimisest (42%) ja transpordisektoris (14%).

## Taastuenergia trajektoori kujunemisköver 2020-2030



|   |     |     |     |     |     |     |
|---|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| <span style="color: blue;">■</span> Taastuvelektri osakaal                        | 19% | 20% | 20% | 25% | 32% | 40% |
| <span style="color: orange;">■</span> Taastuenergia osakaal tanspordis            | 10% | 9%  | 8%  | 8%  | 10% | 14% |
| <span style="color: grey;">■</span> Taastuenergia osakaal soojamajanduses         | 55% | 56% | 57% | 59% | 61% | 63% |
| <span style="color: yellow;">—</span> Taastuenergia osakaal lõpptarbimisest kokku | 34% | 34% | 33% | 36% | 38% | 42% |

# Energiakogukondade eesmärk

---



- Hea vahend suurendamiseks üldsuse nõusolekut uute (taastuvenenergia) projektide suhtes (nn *public acceptance*)
- Hea võimalus kaasata sektorisse erainvesteeringuid
- Suurendada paindlikkust ning hajatootmist energia süsteemis

Uudne lähenemine võimaldab nõ isetootjatel energiat jagada ja sellega kaubelda (*peer-to-peer trading*).

Väljakutse: ümbersõnastada ning reguleerida uudne tarbija/tootja suhe (*sharing = supply?*)



# Energiakogukonnad

---

Oma olemuselt:

- Väärtuspõhine
- Kontrollitud tegevusega (konkurentsiseadus, äriseadustik, võrgueeskiri jne)
- Teatavas geograafilises mõõtmes (lähedus kas tootmisüksusele või teistele kogukonna liikmetele)
- Toodavad, tarbivad, salvestavad ja müüvad energiat kogukonnas (kui energiat jääb üle, siis müüvad võrku)

# Energiakogukonnad eri direktiivides

---



MAJANDUS- JA  
KOMMUNIKATSIOONI-  
MINISTERIUM

Elektrienergia siseturu direktiiv (EL) 2019/944

Artikkel 16 „Kodanike energiakogukonnad (ing *Citizen energy communities*)“

Taastuvenergia direktiiv (EL)2018/2001

Artikkel 22 „ Taastuvenergiakogukonnad (ing *Renewable energy communities*) “



# Võrdlus

---

## Taastuenergia direktiiv art 22 „Taastuenergia kogukonnad“

- Taastuenergia osakaalu suurendamine
- Soodustavad tingimused taastuenergia tootmiseks
- Konkreetsed õigused/kohustused ja kindel liikmelisus
- Geograafiline mõõde
- Rahalise kasu teenimine ei tohi olla eesmärk omaette

## Elektrienergia siseturu direktiiv art 16

### „Kodanike energiakogukonnad“

- Tunnustamine elektriturul osalisena
- Kindlustada võrdsed konkurentsitingimused ja diskrimineerimise välistamine elektriturul
- Konkreetsed õigused/kohustused kuid liikmelisust ei piirata
- Geograafiline mõõde puudub
- Rahalise kasu teenimine ei tohi olla eesmärk omaette





|                                | <b>Energiakogukond (energy community)</b>                   | <b>Ühistuline energia tootmine ja tarbimine (jointly acting self-consumers)</b> |
|--------------------------------|---|---|
| <b>Geograafiline mõõde</b>     | Kogukond peab asuma tootmisüksuse läheduses                 | Asuvad samad hoones   |
| <b>Liikmelisus</b>             | Avatud, kui vastab kriteeriumitele                          | Peavad elama samas hoones/kortermajas vms                                       |
| <b>Õiguslik vorm</b>           | Vajalik end määratleda                                      | Ei ole vajalik  |
| <b>Eesmärk</b>                 | Suurendada keskkonna, majanduslikke ja sotsiaalseid hüvesid | Pole eesmärki kui sellist defineeritud  |
| <b>Elektrienergia jagamine</b> | Peab olema võimalik ilma suurte võrgutasudeta               | Peab olema võimalik ilma suurte võrgutasudeta                                   |

# Energiakogukonnad ja Eesti õigusruum

---



MAJANDUS- JA  
KOMMUNIKATSIOONI-  
MINISTERIUM

**Tänane Äriseadustik annab õigusliku vormi nende tegutsemiseks** (võivad tegutseda nii AS, OÜ, MTÜ vms all ning oma põhikirjaga nimetada end näiteks taastuvenergia kogukonnaks).

Õigusselguse huvides täpsustame ja defineerime kogukondade temaatika sh nende õigused ja kohustused **EnKSis ja ELTSis**.



MAJANDUS- JA  
KOMMUNIKATSIOONI-  
MINISTEERIUM

# Täna kuulamast!

[Liisa.Mallo@mkm.ee](mailto:Liisa.Mallo@mkm.ee)